Naturvernforbundet

Uttalelse vedtatt på Naturvernforbundets landsmøte 8.11.2026

Beskytt naturen mot krig og opprustning

Krig som politisk instrument er blitt brutalt vanligere. Opprustningen har ikke vært mer omfattende etter andre verdenskrig, om vi ser bort fra opprustning av atomvåpen på 50-, 60- og 70-tallet. Krig og opprustning truer oppnåelsen av FNs bærekraftsmål, og da særlig målene om å stoppe klimaendringene, beskytte livet på land og i havet – og å sikre fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner.

Krig fører til enorme menneskelige lidelser, store naturødeleggelser og økte klimagassutslipp. Det som er sikkert, er at krigens ødeleggelseskraft er enorm. Krig og opprustning er en betydelig og undervurdert bidragsyter til globale klimagassutslipp. I tillegg ødelegges natur og karbonlagre, og klimatilpasning forsinkes på en måte som går langt utover de direkte utslippene.

Nyere rapporter fra FN og naturpanelet IPBES viser at krig og opprustning skader biologisk mangfold ved å ødelegge habitater, forurense økosystemer og fortrenge dyreliv. Krig og opprustning legger også til rette for en uholdbar ressursutvinning, økte utslipp og langvarige miljøarr. FN er tydelige på at voldelige konflikter ødelegger økosystem i en lang rekke land.

Også Norge ruster opp. Blant annet truer planene for sprengstoffindustri i Hurummarka viktige naturområder og miljøet i fjorden.

Landsmøtet anmoder derfor regjeringen om å:

1. Legge større vekt på tap av naturverdier ved utredning og godkjennelse av militære installasjoner og områder.

2. Sikre at en samlet oversikt over ammunisjon og krigsmateriell som er dumpet i norsk natur på land og i sjø, blir fulgt opp med en tiltaksplan.

3. Utarbeide en rapport som presenterer og drøfter kunnskapsgrunnlaget om natur- og miljøødeleggelse som skyldes krig og opprustning, og gir mulige handlingsvalg for Norges utvikling og iverksetting av tiltak for å avbøte og løse problemene.

4. Ta initiativ til at natur får en bedre beskyttelse av folkeretten.